

USTAWA

z dnia 1 lipca 2009 r.

o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) przedłużania okresu rozliczeniowego czasu pracy, ustalania indywidualnego rozkładu czasu pracy pracownika, obniżania wymiaru czasu pracy oraz ograniczenia w zatrudnianiu pracownika na podstawie umów o pracę na czas określony;
- 2) przyznawania, wypłaty i zwrotu świadczeń finansowanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- 3) przyznawania, wypłaty i zwrotu środków na dofinansowanie kosztów szkoleń i studiów podyplomowych pracowników oraz na wypłatę stypendiów dla pracowników finansowanych ze środków Funduszu Pracy.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) Fundusz – Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z 2008 r. Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33);
- 2) Fundusz Pracy – fundusz, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.²⁾);
- 3) fundusz szkoleniowy – fundusz, o którym mowa w art. 67 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 4) koszty studiów podyplomowych – koszty należne instytucji prowadzącej studia podyplomowe;
- 5) koszty szkolenia – koszty należne instytucji szkoleniowej;
- 6) obniżony wymiar czasu pracy – obniżony przez przedsiębiorcę w przejściowych trudnościach finansowych wymiar czasu pracy pracownika, jednak nie więcej niż do połowy pełnego wymiaru czasu pracy;
- 7) pomoc *de minimis* – pomoc, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (WE):

a) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5),

b) nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* dla sektora rybołówstwa i zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1860/2004 (Dz. Urz. UE L 193 z 25.07.2007, str. 6),

c) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35);

8) przestój ekonomiczny – niewykonywanie pracy u przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych przez pracownika pozostającego w gotowości do pracy z przyczyn ekonomicznych nie dotyczących pracownika.

Art. 3. 1. Przepisy ustawy stosuje się do przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾):

1) u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych, rozumianych jako sprzedaż, nie mniej jednak niż o 25 %, liczony w ujęciu ilościowym lub wartościowym w ciągu 3 kolejnych miesięcy po dniu 1 lipca 2008 r. w porównaniu do tych samych 3 miesięcy w okresie od dnia 1 lipca 2007 r. do dnia 30 czerwca 2008 r.,

2) który nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz i Fundusz Pracy, z wyjątkiem przypadku, gdy:

a) zadłużony pracodawca zawarł porozumienie w sprawie spłaty zadłużenia i terminowo opłaca raty lub korzysta z odroczenia terminu płatności albo

b) zaleganie w regulowaniu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz i Fundusz Pracy powstało za okres rozliczeniowy po dniu 1 lipca 2008 r. a program naprawczy, o którym mowa w pkt 5, przewiduje pełną spłatę tych zobowiązań.

3) wobec którego nie zachodzą przesłanki do ogłoszenia upadłości, o których mowa w art. 11–13 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.⁴⁾),

4) który w dniu 1 lipca 2008 r. nie znajdował się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu Komunikatu Komisji – Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE C244, z 01.10.2004, str. 2) oraz w rozumieniu art. 1 ust. 7 rozporządzenia Komisji WE nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008),

5) który opracował program naprawczy, uprawdopodobniający poprawę kondycji finansowej przedsiębiorcy, sporządzony na rok liczony od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1,

6) który nie otrzymał pomocy publicznej na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego ze środków Funduszu Pracy, zgodnie z umową o refundację zawartą na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy po dniu 1 lutego 2009 r. albo otrzymał tę pomoc ale od dnia wydania decyzji o otrzymaniu pomocy publicznej na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego ze środków Funduszu Pracy upłynęło co najmniej 12 miesięcy,

7) który uzyskał zaświadczenie potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w pkt 1–6

– zwanego dalej „przedsiębiorcą w przejściowych trudnościach finansowych”.

2. Przepisy art. 9–11 i 13 stosuje się także do pozostałych przedsiębiorców w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

3. Pomoc, o której mowa w ustawie:

1) w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2010 r. jest pomocą publiczną udzielaną na zasadach, o których mowa w pkt 4.2.2 Komunikatu Komisji – Tymczasowe wspólnotowe ramy prawne w zakresie pomocy państwa ułatwiające dostęp do finansowania w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego (Dz. Urz. UE C 16 z 22.01.2009, str. 5);

2) w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. jest pomocą publiczną udzielaną na zasadach pomocy *de minimis*.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 3 pkt 1, nie może być:

1) udzielana na działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. WE L 17 z 21.01.2000);

2) udzielana na działalność w zakresie produkcji podstawowej produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

3) uwarunkowana pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy;

4) udzielana na działalność związaną z wywozem, jeżeli pomoc ta jest bezpośrednio związana z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej;

5) udzielana w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, jeżeli:

a) wartość pomocy jest ustalana na podstawie ceny lub ilości takich produktów zakupionych od producentów surowców lub wprowadzonych na rynek przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą objętą pomocą,

b) udzielenie pomocy zależy od przekazania jej w części lub w całości producentom surowców.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 3 pkt 1, nie może zostać udzielona przedsiębiorcy, który otrzymał pomoc *de minimis* z różnych źródeł i w różnych formach, której wartość brutto łącznie z pomocą, o którą się ubiega oraz inną pomocą udzieloną w ramach tymczasowego środka ograniczonej kwoty pomocy przewidzianego w Komunikacie Komisji, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, przekracza w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. równowartość w złotych kwoty 500 000 euro, obliczanych według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu udzielania pomocy.

6. Pomoc, o której mowa w ust. 3 pkt 1, może być udzielana z inną pomocą publiczną lub wsparciem ze środków Wspólnoty Europejskiej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, jeżeli łączna wartość pomocy nie przekroczy maksymalnej intensywności pomocy określonej dla danego przeznaczenia w przepisach prawa UE.

Art. 4. 1. Pracownikowi zatrudnionemu u przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych, który uprzednio w formie pisemnej wyraził zgodę na objęcie go przestojem ekonomicznym, przysługuje przez łączny okres nie dłuższy niż 6 miesięcy:

1) świadczenie, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 lit. a, albo stypendium, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2, oraz

2) wynagrodzenie

– w łącznej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów.

2. Pracownikowi zatrudnionemu w niepełnym wymiarze czasu pracy przysługuje świadczenie albo stypendium oraz wynagrodzenie, o których mowa w ust. 1, w łącznej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika.

Art. 5. 1. W razie zbiegu prawa pracownika do:

1) świadczenia, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 lit. a,

2) świadczenia, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 lit. b,

3) stypendium, o którym mowa w art. 24 ust. 1,

4) innego świadczenia z tytułu zatrudnienia, szkolenia albo studiów podyplomowych, finansowanego ze środków publicznych

– należy się wyłącznie jedno wyższe świadczenie, a w przypadku jednakowej wysokości tych świadczeń – jedno świadczenie przyznane wcześniej.

2. Przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych ubiegający się o świadczenia dla pracowników, o których mowa w ust. 1, składa organowi udzielającemu pomocy oświadczenie o niekorzystaniu dotychczas przez pracowników z wymienionych form pomocy.

3. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, nie przysługują pracownikowi, z wyjątkiem pracownika, któremu przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych obniżył wymiar czasu pracy na

podstawie art. 12, jeżeli w tym okresie pobiera wynagrodzenie za czas choroby określone w art. 92 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁵⁾) lub w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.⁶⁾) lub zasiłek z ubezpieczenia chorobowego określony w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267, z późn. zm.⁷⁾).

Art. 6. Przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych nie może wypowiedzieć umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika:

- 1) w okresie lub w okresach pobierania przez pracownika świadczeń określonych w art. 14 ust. 1 pkt 1 lub stypendium, o którym mowa w art. 24 ust. 1, oraz
- 2) w okresie lub w okresach przypadających bezpośrednio po okresie lub okresach pobierania świadczeń lub stypendium, o których mowa w pkt 1 – nie dłużej jednak niż przez łączny okres 6 miesięcy.

Art. 7. Przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych, który nie spełni warunków umowy, o której mowa w art. 17 ust. 2 lub art. 22 ust. 1, jest obowiązany do zwrotu całości otrzymanej pomocy na zasadach określonych w tej umowie.

Art. 8. 1. Środki finansowe Funduszu i Funduszu Pracy przekazane na wypłatę świadczeń określonych w rozdziale 3 i 4 mogą podlegać egzekucji prowadzonej jedynie na rzecz osób, dla których zostały przekazane.

2. Ze świadczeń, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, oraz ze stypendium, o którym mowa w art. 24 ust. 1, wypłacanych z Funduszu i Funduszu Pracy, po potrąceniu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych, potrąca się składki na ubezpieczenia społeczne finansowane ze środków ubezpieczonego, składki na ubezpieczenie zdrowotne, a także należności alimentacyjne na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy dotyczących potrącania tych należności z wynagrodzenia za pracę.

Rozdział 2

Zasady przedłużania okresu rozliczeniowego czasu pracy, ustalania indywidualnego rozkładu czasu pracy pracownika, obniżania wymiaru czasu pracy oraz ograniczenia w zatrudnianiu pracownika na podstawie umów o pracę na czas określony

Art. 9. 1. Jeżeli jest to uzasadnione przyczynami obiektywnymi lub technologicznymi, lub dotyczącymi organizacji czasu pracy, okres rozliczeniowy może być przedłużony, nie więcej jednak niż do 12 miesięcy, przy zachowaniu ogólnych zasad dotyczących bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.

2. W okresie stosowania przedłużonego okresu rozliczeniowego czasu pracy indywidualny rozkład czasu pracy pracownika może przewidywać zróżnicowanie liczby godzin do przepracowania w poszczególnych miesiącach. Okresy dłuższej pracy równoważy się okresami krótszej pracy lub

okresami niewykonywania pracy w ramach obowiązującego pracownika wymiaru czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym.

3. Stosowanie przedłużonego okresu rozliczeniowego czasu pracy nie może naruszać prawa pracownika do odpoczynku, o którym mowa w art. 132 i 133 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

4. W każdym miesiącu stosowania przedłużonego okresu rozliczeniowego czasu pracy:

1) wynagrodzenie pracownika nie może być niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów;

2) harmonogram czasu pracy określający indywidualny rozkład czasu pracy pracownika może być sporządzany na okres krótszy niż okres rozliczeniowy, obejmujący jednak co najmniej 2 miesiące.

5. Przedłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy wprowadza się w układzie zbiorowym pracy lub w porozumieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi; jeżeli nie jest możliwe uzgodnienie treści porozumienia ze wszystkimi zakładowymi organizacjami związkowymi, przedsiębiorca uzgadnia treść porozumienia z organizacjami związkowymi reprezentatywnymi w rozumieniu art. 241^{25a} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

6. Jeżeli u danego przedsiębiorcy nie działają zakładowe organizacje związkowe przedłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy wprowadza się w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego przedsiębiorcy.

7. Przedsiębiorca przekazuje kopię porozumienia właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy w terminie 3 dni roboczych od dnia zawarcia porozumienia.

Art. 10. 1. Indywidualny rozkład czasu pracy pracownika ustalany przez przedsiębiorcę może przewidywać różne godziny rozpoczęcia i kończenia pracy; w takim przypadku ponowne wykonywanie pracy przez pracownika w tej samej dobie nie stanowi pracy w godzinach nadliczbowych.

2. Wykonywanie pracy w rozkładzie czasu pracy ustalonym zgodnie z ust. 1 nie może naruszać prawa pracownika do odpoczynku, o którym mowa w art. 132 i 133 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

3. Rozwiązanie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się w układzie zbiorowym pracy lub w porozumieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi; jeżeli nie jest możliwe uzgodnienie treści porozumienia ze wszystkimi zakładowymi organizacjami związkowymi, przedsiębiorca uzgadnia treść porozumienia z organizacjami związkowymi reprezentatywnymi w rozumieniu art. 241^{25a} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

4. Jeżeli u danego przedsiębiorcy nie działają zakładowe organizacje związkowe rozwiązanie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego przedsiębiorcy.

Art. 11. 1. Pracownik opiekujący się dzieckiem do ukończenia przez nie 14. roku życia lub opiekujący się członkiem rodziny wymagającym jego osobistej opieki może złożyć przedsiębiorcy pisemny

wniosek dotyczący ustalenia indywidualnego rozkładu czasu pracy przewidującego różne godziny rozpoczęcia i kończenia pracy. Przepisy art. 10 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

2. Przedsiębiorca uwzględnia wniosek pracownika, o którym mowa w ust. 1, chyba że nie jest to możliwe ze względu na organizację pracy lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika. O przyczynie odmowy uwzględnienia wniosku przedsiębiorca informuje pracownika na piśmie.

Art. 12. 1. Wymiar czasu pracy określony w umowie o pracę może być obniżony przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy i nie więcej niż do połowy pełnego wymiaru czasu pracy; w takim przypadku proporcjonalnemu obniżeniu ulega także wynagrodzenie za pracę.

2. Rozwiązanie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się w układzie zbiorowym pracy lub w porozumieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi; jeżeli nie jest możliwe uzgodnienie treści porozumienia ze wszystkimi zakładowymi organizacjami związkowymi, przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych uzgadnia treść porozumienia z organizacjami związkowymi reprezentatywnymi w rozumieniu art. 241^{25a} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

3. Jeżeli u danego przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych nie działają zakładowe organizacje związkowe rozwiązanie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się w porozumieniu z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w trybie przyjętym u tego przedsiębiorcy.

4. W układzie zbiorowym pracy albo w porozumieniu określa się co najmniej:

- 1) grupy zawodowe objęte zamiarem obniżenia wymiaru czasu pracy;
- 2) obniżony wymiar czasu pracy obowiązujący pracowników;
- 3) okres, przez jaki obowiązuje obniżony wymiar czasu pracy.

5. Przy obniżaniu wymiaru czasu pracy zgodnie z ust. 1–4 nie stosuje się art. 42 § 1–3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 13. 1. Okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie kolejnych umów o pracę na czas określony między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie może przekraczać 24 miesięcy.

2. Za kolejną umowę na czas określony, w rozumieniu ust. 1, uważa się umowę zawartą przed upływem 3 miesięcy od rozwiązania lub wygaśnięcia poprzedniej umowy zawartej na czas określony.

Rozdział 3

Zasady przyznawania, wypłaty i zwrotu świadczeń finansowanych z Funduszu

Art. 14. 1. Dysponent Funduszu może, na podstawie wniosku przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych:

- 1) udzielić pracownikom świadczenia:

a) na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju ekonomicznego, łącznie za okres nieprzekraczający 6 miesięcy, liczonych od 3 miesiąca przed dniem złożenia wniosku do upływu 9 miesiąca po dniu złożenia wniosku, na podstawie wykazu uprawnionych pracowników, do wysokości 100 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika,

b) na częściowe zrekompensowanie obniżenia wymiaru czasu pracy, za okres nieprzekraczający 6 miesięcy, do wysokości 70 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w zależności od stopnia obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika;

2) udzielić przedsiębiorcy świadczenia na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych od przyznanych świadczeń, o których mowa w pkt 1;

3) ustalić nowe warunki spłaty należności Funduszu, które powstały przed dniem 30 czerwca 2008 r., przedsiębiorcy, któremu udzielono pożyczki z tytułu przejściowych trudności finansowych na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 1, z późn. zm.⁸⁾) i który nie podlega procesowi likwidacji, w tym:

a) odroczyć termin płatności należności Funduszu oraz rozłożyć spłatę należności na raty ustalając:

- w przypadku jednorazowej spłaty przez dłużnika 15 % należności wobec Funduszu, w terminie 14 dni po dniu złożenia wniosku, 12-miesięczny okres odroczenia płatności i spłatę pozostałej części należności w 24 ratach,
- w pozostałych przypadkach – 12-miesięczny okres odroczenia płatności i spłatę pozostałej części należności w 12 ratach, albo

b) zawiesić postępowanie egzekucyjne i naliczanie odsetek od niespłaconej kwoty świadczeń pracowniczych stanowiących należności Funduszu na okres roku od dnia złożenia wniosku, z możliwością przedłużenia terminu spłaty o okres kolejnego roku na podstawie dodatkowego wniosku, o ile sytuacja gospodarcza przedsiębiorcy nie uległa pogorszeniu w stosunku do sytuacji opisanej w pierwszym wniosku.

2. Łączny czas korzystania ze świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie może przekroczyć 6 miesięcy w stosunku do jednego pracownika.

3. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

4. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, stanowią pomoc publiczną udzielaną na zasadach wskazanych w art. 3 ust. 3.

Art. 15. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 14 ust. 1, wraz z wymaganymi dokumentami stanowiącymi podstawę do uzyskania świadczeń wskazanych w art. 14 ust. 1 przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych składa kierownikowi Biura Terenowego Funduszu właściwego ze względu

na siedzibę tego przedsiębiorcy. Złożenie wniosku jest równoznaczne z wystąpieniem o wydanie zaświadczenia o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–6.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–4 i 6;
- 2) program naprawczy, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5;
- 3) oświadczenie, o którym mowa w art. 5 ust. 2;
- 4) zgodę pracownika, o której mowa w art. 4.

3. Kierownik Biura Terenowego Funduszu przekazuje wniosek niezwłocznie:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa – w odniesieniu do przedsiębiorstwa państwowego albo spółki z udziałem Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) marszałkowi województwa – w odniesieniu do mikroprzedsiębiorcy, małego albo średniego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 104–106 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 3) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki – w odniesieniu do pozostałych przedsiębiorców.

Art. 16. 1. Organ, o którym mowa w art. 15 ust. 3 pkt 1–3, w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca spełnia warunki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–6, jest zobowiązany do wydania zaświadczenia potwierdzającego spełnienie tych warunków w terminie 7 dni od dnia wpływu do tego organu kompletnego wniosku oraz do zwrotu wniosku wraz z zaświadczeniem kierownikowi Biura Terenowego Funduszu.

2. Kopię zaświadczenia organ, o którym mowa w art. 15 ust. 3 pkt 1–3, przesyła okręgowemu inspektorowi pracy.

3. O wydaniu zaświadczenia kierownik Biura Terenowego Funduszu zawiadamia przedsiębiorcę w przejściowych trudnościach finansowych na piśmie, przekazując kopię zaświadczenia.

4. W razie stwierdzenia braków formalnych wniosku, o którym mowa w ust. 1, podmioty, o których mowa w art. 15 ust. 3, wzywają do uzupełnienia wniosku w ciągu 7 dni. Po bezskutecznym upływie terminu wniosek pozostawia się bez rozpoznania.

5. W przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca nie spełnia warunków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–6, organ, o którym mowa w art. 15 ust. 3 pkt 1–3, wydaje decyzję o odmowie wydania zaświadczenia.

Art. 17. 1. W celu uzyskania świadczeń określonych w art. 14 ust. 1 przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych występuje za pośrednictwem kierownika Biura Terenowego Funduszu właściwego ze względu na siedzibę tego przedsiębiorcy o zawarcie umowy z dysponentem Funduszu.

2. Na podstawie umowy kierownik Biura Terenowego Funduszu przekazuje przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych jednorazowo środki na finansowanie świadczeń za okres przed dniem złożenia wniosku oraz miesięcznie z dołu, za okres po dniu złożenia wniosku, na podstawie wykazu uprawnionych pracowników składanego przez tego przedsiębiorcę niezwłocznie po podpisaniu umowy, za okres przed dniem złożenia wniosku lub do końca miesiąca, za który świadczenie jest należne.

Art. 18. Świadczenia, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 2, są przekazywane na rachunek przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych, który niezwłocznie wypłaca je pracownikom oraz odprowadza należne składki na ubezpieczenia społeczne i zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Art. 19. Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb przyznawania i wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) wzór wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1,
- 3) wzór zaświadczenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1,
- 4) wzór wykazu, o którym mowa w art. 17 ust. 2,
- 5) zakres informacji niezbędnych do zawarcia umowy,
- 6) wymagane dokumenty uzasadniające wniosek

– mając na uwadze prawidłowość dysponowania środkami Funduszu, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy publicznej.

Art. 20. Dysponent Funduszu może upoważnić Dyrektora Krajowego Biura Funduszu do wykonania czynności, o których mowa w art. 14 ust. 1 i art. 17 ust. 1, w całości lub w części.

Art. 21. W sytuacji gdy pomoc, o której mowa w art. 14 ust. 1, zostanie wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych jest zobowiązany do natychmiastowego zwrotu kwoty pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia następnego po dniu wypłaty.

Rozdział 4

Zasady dofinansowania kosztów szkoleń i studiów podyplomowych oraz wypłaty stypendiów dla pracowników

Art. 22. 1. Na wniosek przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych, który utworzył fundusz szkoleniowy, starosta może dofinansować z Funduszu Pracy na warunkach określonych w umowie zawartej z przedsiębiorcą:

- 1) koszty szkolenia pracowników skierowanych na szkolenie za okres nieprzekraczający 6 miesięcy,

2) koszty studiów podyplomowych skierowanych pracowników za okres nieprzekraczający 12 miesięcy

– pod warunkiem że szkolenie lub studia podyplomowe są uzasadnione jego obecnymi lub przyszłymi potrzebami. Przepis art. 69 ust. 1a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stosuje się odpowiednio.

2. Wysokość dofinansowania wynosi na jedną osobę do 80 % kosztów szkolenia lub studiów podyplomowych, nie więcej jednak niż 300 % przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.⁹⁾) i obowiązującego w dniu zawarcia umowy.

3. Dofinansowanie kosztów szkoleń i studiów podyplomowych, o którym mowa w ust. 1, stanowi pomoc publiczną udzielaną na zasadach wskazanych w art. 3 ust. 3.

4. W przypadku nieukończenia z winy pracownika szkolenia lub studiów podyplomowych dofinansowanych z Funduszu Pracy przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych zwraca staroście koszty szkolenia lub studiów, na zasadach określonych w umowie, o której mowa w ust. 1.

Art. 23. 1. Przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych, kierując pracownika na szkolenie lub studia podyplomowe, o których mowa w art. 22 ust. 1, zawiera z nim umowę określającą prawa i obowiązki stron.

2. Pracownik, który nie ukończył szkolenia lub studiów podyplomowych ze swojej winy lub z którym został rozwiązany stosunek pracy w trybie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, jest obowiązany do zwrotu przedsiębiorcy kosztów szkolenia lub studiów podyplomowych, na zasadach określonych w umowie z przedsiębiorcą, o której mowa w ust. 1.

Art. 24. 1. W okresie szkolenia lub studiów podyplomowych pracownikowi przysługuje stypendium, z zastrzeżeniem art. 5, finansowane ze środków Funduszu Pracy, wypłacane przez przedsiębiorcę w przejściowych trudnościach finansowych na zasadach dotyczących wypłaty wynagrodzenia pracownikom określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy w okresie:

1) obniżonego wymiaru czasu pracy – w wysokości 100 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo

2) przestoju ekonomicznego – w wysokości do 100 % zasiłku, o którym mowa w pkt 1, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika.

2. Stypendium stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

3. Starosta finansuje przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych na warunkach określonych w umowie, o której mowa w art. 22 ust. 1, naliczone od wypłaconych stypendiów składki na ubezpieczenia społeczne pracowników należne od pracodawcy na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 25. 1. Przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych jest obowiązany w terminie wskazanym w umowie, o której mowa w art. 22 ust. 1, do przekazania powiatowemu urzędowi pracy

listy pracowników, zawierającej ich imiona, nazwiska, numery PESEL i miejsca zamieszkania, skierowanych na szkolenie lub studia podyplomowe, objętych obniżonym wymiarem czasu pracy albo przestojem ekonomicznym, ze wskazaniem okresu, w którym pracownikowi będzie przysługiwać obniżone wynagrodzenie, oraz informacji o wyższym świadczeniu dla poszczególnych pracowników, stosownie do art. 5 ust. 1.

2. W trakcie trwania umowy, o której mowa w art. 22 ust. 1, przedsiębiorca w przejściowych trudnościach finansowych jest zobowiązany do niezwłocznego przekazywania powiatowemu urzędowi pracy informacji o wszelkich zmianach danych określonych w ust. 1.

Art. 26. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki dofinansowania ze środków Funduszu Pracy kosztów szkoleń, studiów podyplomowych i składek na ubezpieczenia społeczne oraz szczegółowe warunki finansowania stypendiów, a także zakres informacji przekazywanych powiatowemu urzędowi pracy niezbędnych do prawidłowego dofinansowania szkoleń i studiów podyplomowych oraz finansowania stypendiów, mając na uwadze prawidłowość wydatkowania środków, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy publicznej.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 27. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 14 w ust. 2 w pkt 12 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 13 w brzmieniu:

„13) środki zakładowego funduszu szkoleniowego, o którym mowa w art. 67 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.¹¹⁾), w części uznanej za koszt uzyskania przychodów:

a) niewykorzystane w roku podatkowym, w którym zostały wpłacone do tego funduszu, lub w ciągu roku podatkowego następującego po tym roku,

b) wykorzystane niezgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub przepisami ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców,

c) w przypadku likwidacji funduszu szkoleniowego.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.¹²⁾) w art. 12 w ust. 1 po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:

„5b) środki zakładowego funduszu szkoleniowego, o którym mowa w art. 67 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.¹³⁾), w części uznanej za koszt uzyskania przychodów:

a) niewykorzystane w roku podatkowym, w którym zostały wpłacone do tego funduszu, lub w ciągu roku podatkowego następującego po tym roku,

b) wykorzystane niezgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub przepisami ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców,

c) w przypadku likwidacji funduszu szkoleniowego,”.

Art. 29. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.¹⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 68 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wpłaty, o których mowa w ust. 1, obciążają koszty działalności pracodawców.”;

2) w art. 108 w ust. 1 w pkt 55 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 56 w brzmieniu:

„56) kosztów szkoleń, studiów podyplomowych, stypendiów i składek na ubezpieczenia społeczne oraz świadczeń, o których mowa w przepisach o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z 2008 r. Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. W okresie od dnia złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy spełniającego wymogi wskazane w art. 22–25 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.¹⁵⁾) do dnia wydania przez sąd postanowienia w sprawie ogłoszenia upadłości, pracodawca może złożyć do kierownika Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wnioski o wypłatę zaliczek przeznaczonych na zaspokojenie niezaspokojonych świadczeń pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2, w kwocie niezaspokojonych świadczeń należnych uprawnionemu pracownikowi, nie wyższej jednak niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu wypłaty zaliczki.

2. Wniosek obejmuje zbiorczy wykaz niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, do którego stosuje się odpowiednio art. 15 ust. 1, oraz poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię wniosku o ogłoszenie upadłości złożonego w sądzie wraz z dołączonymi do niego dokumentami.

3. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, są wypłacane bezpośrednio pracownikowi.”;

2) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21 a. Ze środków Funduszu mogą być wypłacane także inne świadczenia na zasadach określonych w odrębnych ustawach, o ile Fundusz otrzyma dodatkowe środki finansowe przewidziane na ich wypłatę.”;

3) w art. 23:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń oraz zaliczek, o których mowa w art. 14a, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu, powoduje z mocy prawa przejście na Fundusz roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń.”,

b) w ust. 3 zdanie wprowadzające do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Fundusz może określić warunki zwrotu wypłaconych świadczeń, jak również odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń i naliczonych, a niespłaconych odsetek od nieterminowych płatności, gdy dochodzi zwrotu lub prowadzi postępowanie egzekucyjne w stosunku do osób fizycznych, pracodawców, którzy trwale zaprzestali prowadzenia działalności gospodarczej z uwagi na pozostawanie w stanie likwidacji lub upadłości, jeżeli podjęcie takich decyzji przez Fundusz:”;

4) w art. 25 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 9 w brzmieniu:

„9) środki pochodzące z funduszy celowych.”;

5) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. Dysponent Funduszu może podejmować działania związane z realizacją ustawowych zadań Funduszu z wykorzystaniem środków zagranicznych.”;

w art. 27 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Środki Funduszu przeznacza się również na finansowanie zadań wynikających z innych ustaw. Dysponent Funduszu może dokonywać przesunięć przewidzianych w planie Funduszu kwot na finansowanie poszczególnych zadań oraz na finansowanie nowych, nieprzewidzianych w planie zadań w przypadku ich wprowadzenia ustawą, z tym jednak że łączna kwota środków na finansowanie zadań wynikających z ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy nie powinna zostać zmniejszona w celu jej przeznaczenia na inne cele.”.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 31. W 2009 r. minister właściwy do spraw pracy przekaze Funduszowi jednorazowo środki Funduszu Pracy w kwocie 960 mln zł z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń, o których mowa w ustawie.

Art. 32. Od dnia 1 stycznia 2010 r. wysokość świadczeń, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, oraz stypendium, o którym mowa w art. 24 ust. 1, jest ustalana w oparciu o art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w brzmieniu obowiązującym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 33. 1. Pomocy, o której mowa w art. 14 ust. 1, udziela się do dnia 31 grudnia 2011 r.

2. Finansowanie kosztów szkoleń, studiów podyplomowych i stypendiów wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 22 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 3, jest realizowane ze środków Funduszu Pracy do dnia 31 grudnia 2011 r.

Art. 34. 1. Przedłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy, indywidualny rozkład czasu pracy pracownika, obniżony wymiar czasu pracy oraz ograniczenia w zatrudnianiu pracownika na podstawie umów o pracę na czas określony, stosowane na podstawie przepisów rozdziału 2, obowiązują nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2011 r.

2. Do umów o pracę zawartych na czas określony trwających w dniu 1 stycznia 2012 r. stosuje się art. 25¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

3. Objęcie pracownika przestojem ekonomicznym stosuje się nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2011 r.

Art. 35. 1. Do umów o pracę zawartych na czas określony trwających w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się przepisów art. 25¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

2. Do umów, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 13.

3. Jeżeli termin rozwiązania umowy o pracę na czas określony, zawartej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przypada po dniu 31 grudnia 2011 r., umowa rozwiązuje się z upływem czasu, na który została zawarta.

Art. 36. W roku 2009 i 2010 przepisy rozdziału 3 i 4 stosuje się od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w tych przepisach ze wspólnym rynkiem.

Art. 37. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: L. Kaczyński

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800 i Nr 115, poz. 964.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 116, poz. 732, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1367 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 18, poz. 97.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i 871, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 94, poz. 785, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 47, poz. 347, Nr 133, poz. 935 i Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 123, poz. 850 i Nr 179, poz. 1279, z 2008 r. Nr 96, poz. 606, Nr 116, poz. 731 i Nr 234, poz. 1572 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 53, poz. 434 i Nr 85, poz. 716.

- ⁵⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825 i Nr 115, poz. 958.
- ⁶⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 83, poz. 760 i Nr 223, poz. 2217, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 164, poz. 1366, z 2007 r. Nr 115, poz. 792, z 2008 r. Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 99, poz. 825 i Nr 111, poz. 918.
- ⁷⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 47, poz. 318 i Nr 115, poz. 792, z 2008 r. Nr 93, poz. 582, Nr 119, poz. 771, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120 i Nr 97, poz. 800.
- ⁸⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 87, poz. 435, z 1996 r. Nr 5, poz. 34, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 123, poz. 776, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 137, poz. 887, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 oraz z 2001 r. Nr 154, poz. 1793.
- ⁹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i 1369 i Nr 200, poz. 1445, z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 192, poz. 1180, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1656 oraz z 2009 r. Nr 8, poz. 38, Nr 42, poz. 338, Nr 69, poz. 596 i Nr 97, poz. 800.
- ¹⁰⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378 i Nr 211, poz. 1549, z 2008 r. Nr 97, poz. 623, Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894, Nr 209, poz. 1316, Nr 220, poz. 1431 i 1432, Nr 223, poz. 1459 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 6, poz. 33, Nr 19, poz. 100, Nr 69, poz. 587, Nr 79, poz. 666, Nr 91, poz. 741, Nr 97, poz. 800 i Nr 115, poz. 964.
- ¹¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800 i Nr 115, poz. 964.
- ¹²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 171, poz. 1800, Nr 210, poz. 2135 i Nr 254, poz. 2533, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 57, poz. 491, Nr 78, poz. 684, Nr 143, poz. 1199, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1419 i 1420, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1589 i Nr 251, poz. 1847, z 2007 r. Nr 165, poz. 1169, Nr 171, poz. 1208 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 141, poz. 888 i Nr 209, poz. 1316 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 19, poz. 100, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 69, poz. 587 i Nr 79, poz. 666.
- ¹³⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800 i Nr 115, poz. 964.

¹⁴⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800 i Nr 115, poz. 964.

¹⁵⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i 871, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 94, poz. 785, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 47, poz. 347, Nr 133, poz. 935 i Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 123, poz. 850 i Nr 179, poz. 1279, z 2008 r. Nr 96, poz. 606, Nr 116, poz. 731 i Nr 234, poz. 1572 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 53, poz. 434 i Nr 85, poz. 716.